

İKTİSAT KPSS SORULARI 2010

1. Tüketici dengesinin bütün malların marjinal faydalarının birbirine eşit olduğunda gerçekleşeceğini ileri süren iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) William Stanley Jevons
- B) Leon Walras
- C) Alfred Marshall
- D) Carl Menger
- E) Wilfredo Pareto

2. Aşağıdakilerden hangisi Walras Yasasını ifade eder?

- A) Bir ekonomide her zaman bütün piyasalarda aynı anda arz talep eşitliği sağlanır, bu yüzden de talep fazlaları toplamı sıfır olur.
- B) Bir ekonomide her zaman bir piyasada ortaya çıkan talep fazlası başka piyasa ya da piyasalardaki arz fazlaları toplamına eşit olur, bu yüzden de talep fazlaları toplamı sıfır olur.
- C) Bir ekonomide her zaman üretilen malların toplam değeri, bu malların üretimi için kullanılan üretim faktörlerine yapılan ödemelerin toplamına eşit olur, bu yüzden de ekonomi genelinde talep fazlaları toplamı sıfır olur.
- D) Bir ekonomide ancak bütün piyasalarda denge olduğunda, yani her bir piyasada arz talebe eşit olduğunda, ekonominin genelindeki talep fazlaları toplamı sıfır olur.
- E) Bir ekonomide ancak bütün piyasalarda denge olduğunda, yani her bir piyasada arz talebe eşit olduğunda, ekonominin genelindeki toplam üretim değeri toplam faktör ödemelerine eşit olur.

3. Tam ikame olan X ve Y mallarının kayıtsızlık eğrileri için aşağıdakilerden hangisi geçerli değildir?

- A) Geçişlilik
- B) Tamlık
- C) Monotonluk
- D) Azalan marjinal ikame oranı
- E) Kayıtsızlık eğrilerinin eğiminin sabit olması

4. X ve Y mallarını tüketen bir tüketici için fayda fonksiyonu $U(X,Y) = (XY)^{1/2}$ şeklinde ise X malının marjinal faydasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Pozitif olamaz.
- B) X malı tüketimi arttıkça azalmaz.
- C) Daha fazla Y malı tüketildikçe artar.
- D) Tüketilen Y malı miktarından bağımsızdır.
- E) Tüketilen X malı miktarından bağımsızdır.

5. Bütçe doğrusunun yatay eksenini kestiği noktaya ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Bütçe doğrusunun eğimini verir.
- B) Mallar arasındaki ikame oranını gösterir.
- C) Yatay eksenindeki malın marjinal faydasını gösterir.
- D) Gelirin marjinal faydasını sıfır yapan mal demetini gösterir.
- E) Gelirin tamamı yatay eksenindeki mal için harcandığında bu maldan alınabilecek miktarı gösterir.

6. Bir mal için piyasa talep fonksiyonu $Q = 100 - P$ ise $P=30$ fiyatında bu maldan elde edilen toplam tüketici artığı kaçtır?

- A) 50
- B) 225
- C) 900
- D) 1050
- E) 2100

7. Firmanın üretim teknolojisi $Q = AL^a K^b$ şeklindeki bir Cobb-Douglas üretim fonksiyonu ile temsil edilmektedir. Kısa dönemde sermaye girdisi K_0 düzeyinde sabittir ve emek ve sermaye girdilerinin fiyatları sırasıyla w ve r dir.

Firmanın kısa dönem toplam maliyet fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(Q/A(K_0)^b)^{w/r} + wK_0$
- B) $w(Q/A(K_0)^b)^{1/a} + rK_0$
- C) $r(Q/A(K_0)^{wa/rb}) + QK_0$
- D) $A(Q/(K_0)^w)^{r/ab} + rK_0$
- E) $Aw(Q/A(K_0)^a)^{1/b} + (QK_0)/r$

8. Bir firma için üretim fonksiyonu $Q = (L^a + K^a)^{1/b}$ şeklinde ise bu fonksiyonun ölçeğe göre getirisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur? ($a > 0, b > 0$)

- A) $a > b$ ise ölçeğe göre azalan getiri söz konusudur.
- B) $a = b$ ise ölçeğe göre artan getiri söz konusudur.
- C) $a < b$ ise ölçeğe göre azalan getiri söz konusudur.
- D) $a > b$ ise ölçeğe göre sabit getiri söz konusudur.
- E) $a < b$ ise ölçeğe göre sabit getiri söz konusudur.

9. Bir firmanın üretim fonksiyonu $Q = L^a K^b$ şeklinde ise uzun dönem ortalama maliyet eğrisi aşağıdaki durumların hangisinde yatay olur?

- A) $a + b = 1$
- B) $a + b = 0$
- C) $a + b < 0$
- D) $a + b < 1$
- E) $L = K$

10. Negatif eğimli ve doğrusal bir talep eğrisinden elde edilen toplam hasılat eğrisinin şekliyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Yataydır.
- B) Dikeydir.
- C) U şeklindedir.
- D) Ters U şeklindedir.
- E) Talep fonksiyonu bilinmeden bir şey söylenemez.

11. Eşürün eğrileri negatif eğimli doğrular olduğunda maliyet minimizasyonunun sağlandığı denge noktasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Girdilerden birinin değeri mutlaka sıfırdır.
- B) Girdilerin her ikisinden de kesin olarak pozitif miktarlarda kullanılmaktadır.
- C) Her iki girdiden de hiç kullanılmamaktadır.
- D) Sadece yatay ekseninde yer alan girdi kullanımı pozitifdir, dikey ekseninde yer alan girdi Kevin olarak kullanılmamaktadır.
- E) Eşürün eğrisinin eğimiyle eş maliyet doğrusunun eğimi eşitse tek bir denge noktası yoktur.

12. Rekabetçi bir piyasada 20 özdeş firma yer almaktadır. Her bir firmanın arz eğrisi $q = 2P$ olarak verilmektedir. Piyasa talep eğrisi $Q = 200 - 2P$ fonksiyonu ile temsil edilmektedir.

Piyasada faaliyet gösteren temsili bir firma için artık talep aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) $200 - 2P$
- B) $200 - 38P$
- C) $200 - 40P$
- D) $10 - 0,1P$
- E) $180 - 1,8P$

13. Tekelci bir firmanın malı için talep eğrisi $P = 100 - Q$ ise ve firmanın marjinal maliyeti sabit ve 10'a eşitse tekelin yol açtığı refah kaybı kaçtır?

- A) 506,25
- B) 1012,5
- C) 2025
- D) 4050
- E) 8100

14. Beş tane firmanın faaliyette bulunduğu bir piyasada iki farklı endüstri modeli vardır. Bunlardan birincisi Cournot oligopol modelidir. İkinci model olarak ise aynı firmalar açık iş birliğine giderek bir kartel oluşturmuşlardır.

Bu durumla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Cournot modeli altında toplam endüstri kârı kartel modelinden daha küçüktür.
- B) Cournot modeli altında denge piyasa fiyatı kartel modelinden daha büyüktür.
- C) Cournot ve kartel modellerinde toplam endüstri kârı aynıdır.
- D) Cournot modeli altında toplam endüstri üretimi daha azdır.
- E) Cournot ve kartel modellerinde toplam endüstri üretimi aynıdır.

15. Aşağıdakilerden hangisi bir akım değişkendir?

- A) Servet
- B) Sermaye
- C) Toplam istihdam
- D) Dolaşımdaki bozuk para
- E) Gayrisafi milli hasıla

16. Gayrisafi milli hasıla (GSMH) zımni deflatörü aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) $(\text{Nominal GSMH} / \text{Reel GSMH}) \times 100$
- B) $(\text{Reel GSMH} / \text{Nominal GSMH}) \times 100$
- C) $(\text{Reel GSMH} \text{ Büyümesi} / \text{Nominal GSMH} \text{ Büyümesi}) \times 100$
- D) $(\text{Nominal GSMH} \text{ Büyümesi} / \text{Reel GSMH} \text{ Büyümesi}) \times 100$
- E) $(\text{Reel GSMH} \times \text{Nominal GSMH}) \times 100$

17. Yapısal açık ya da fazla aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Gerçekleşen devlet harcaması ile gerçekleşen devlet gelirleri arasındaki farkı
- B) İzlenen bütçe politikası sonucu ortaya çıkan ulusal borçtaki değişme miktarını
- C) Ekonomi potansiyel GSYİH düzeyinde olsaydı ortaya çıkacak olan açık ya da fazlayı
- D) Gerçekleşen bütçe açığı ya da fazlası ile sermaye iyileştirme harcamaları arasındaki farkı
- E) Potansiyel GSYİH düzeyindeki bütçe açığı ya da fazlası ile gerçekleşen bütçe açığı ya da fazlası arasındaki farkı

18. Toplam talep eğrisinin negatif eğimli olmasının nedenleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Fiyatlar genel düzeyi arttıkça faiz oranı düşer, tüketim harcamaları azalır.
- B) Fiyatlar genel düzeyi arttıkça faiz oranı düşer, yatırım harcamaları artar.
- C) Fiyatlar genel düzeyi arttıkça para talebi artar, faiz oranı düşer ve tüketim harcamaları azalır.
- D) Fiyatlar genel düzeyi arttıkça paranın reel değeri azalır, faiz oranı düşer ve yatırım harcamaları azalır.
- E) Fiyatlar genel düzeyi arttıkça paranın reel değeri azalır, faiz oranı artar ve yatırım harcamaları azalır.

19. Otonom tüketim harcamaları sıfır iken harcanabilir gelir 800 TL olduğunda, planlanmış tüketim harcamaları 600 TL; harcanabilir gelir 600 TL olduğunda da planlanmış tüketim harcamaları 450 TL ise harcanabilir gelir 1000 TL olduğunda planlanmış tasarruflar kaç TL olur?

- A) 250
- B) 360
- C) 560
- D) 1400
- E) 1500

20. Aşağıdaki durumların hangisinde dışlama etkisi (crowding out) daha büyük olur?

- A) Denge GSYİH düzeyinin potansiyel düzeyin altında olması
- B) Ekonomideki işsizliğin büyük olması
- C) Yatırım harcamalarının faiz esnekliğinin yüksek olması
- D) Yatırım harcamalarının faiz esnekliğinin düşük olması
- E) Tüketim harcamalarının faiz esnekliğinin düşük olması

21. Kısa dönemli toplam arz eğrisinde maliyet şokundan kaynaklanan bir kayma olduğunda, merkez bankasının buna karşı uyguladığı para politikasının etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Politika toplam talep eğrisini kaydırır.
- B) Politika hem toplam talep eğrisini hem de kısa dönemli toplam arz eğrisini kaydırır.
- C) Politika kısa dönemli toplam arz eğrisini kaydırır.
- D) Politika kısa dönemli toplam arz eğrisini değiştirmez, ancak uzun dönemli toplam arz eğrisini kaydırır.
- E) Politika hem kısa dönemli toplam arz eğrisini hem de uzun dönemli toplam arz eğrisini kaydırır.

22. Reel millî gelirden bir artış olduğunda para talebi ile faiz oranı nasıl değişir?

	<u>Para talebi</u>	<u>Faiz oranı</u>
A)	Artar	Azalır
B)	Artar	Artar
C)	Azalır	Artar
D)	Azalır	Değişmez
E)	Değişmez	Değişmez

23. IS-LM modeline göre, belirli bir denge ve GSYİH düzeyi ile denge faiz oranı söz konusuken daraltıcı bir para politikasının genişletici bir maliye politikasıyla aynı anda uygulandığı bir politika karmasının faiz oranı ve GSYİH üzerindeki etkisi nedir?

	<u>Faiz oranı</u>	<u>GSYİH</u>
A)	Artar	Belirsizdir
B)	Düşer	Belirsizdir
C)	Belirsizdir	Artar
D)	Belirsizdir	Azalır
E)	Belirsizdir	Belirsizdir

24. Artan bütçe açığına bir tepki olarak özel kesim tasarruflarındaki artma eğilimine ne ad verilir?

- A) Dışlama Etkisi
- B) Ricardo-Barro Etkisi
- C) Keynes Etkisi
- D) Reel Balans Etkisi
- E) Pigou Etkisi

25. Keynesyen modelde toplam harcama fonksiyonu aşağıdakilerin hangisinde verilenler arasındaki ilişkiyi gösterir?

- A) Beklenen fiyat düzeyi ile reel millî gelir
- B) Beklenen fiyat düzeyi ile arzulan harcama
- C) Fiyatlar genel düzeyi ile nominal millî gelir
- D) Toplam planlanan harcama ile reel millî gelir
- E) Toplam planlanan harcama ile enflasyon

26. Yeni Klasik makroekonomik yaklaşıma göre, işsizliğin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mönü maliyetleri
- B) Öngörülemeyen şoklar
- C) Ücret katılığı
- D) Ücret yapışkanlığı
- E) Toplam arz yetersizliği

27. Aşağıdakilerden hangisi para tabanı ve banka çarpanını etkileyen para politikası araçlarından biri değildir?

- A) Açık piyasa işlemleri
- B) Mevduat zorunlu karşılık oranı
- C) Tüketim vergileri
- D) Genel reeskont oranı
- E) Farklılaştırılmış reeskont oranı

28. Bir ekonomide merkez bankasının yanı sıra bir tek banka vardır ve merkez bankası zorunlu karşılık oranını %10 düzeyinde belirlemiştir. Bu banka zorunlu rezervlerinin yanı sıra sahip olduğu rezervlerin de %5'ini karşılık olarak ayırma eğilimindedir.

Buna göre, para çoğaltanının değeri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 15'e eşittir.
- B) 10'a eşittir.
- C) 10'dan büyük, 15'ten küçüktür.
- D) 5'ten büyük, 10'dan küçüktür.
- E) 5'ten küçüktür.

29. Türkiye'de bankaların kredi verme olanaklarının artırılabilmesi için aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) T.C. Merkez Bankasının Devlet tahvili satın alması
- B) T.C. Merkez Bankasının Devlet tahvili satması
- C) Zorunlu karşılık oranının artırılması
- D) Devlet harcamalarının azaltılması
- E) Devlet harcamalarının artırılması

30. Para arzındaki bir azalma Phillips eğrisini nasıl etkiler?

- A) Eğri yukarı kayar.
- B) Eğri aşağı kayar.
- C) Eğri dikey eksene paralel hâle gelir.
- D) Eğri boyunca aşağıdan yukarı doğru bir hareket gerçekleşir.
- E) Eğri boyunca yukarıdan aşağı doğru bir hareket gerçekleşir.

31. Para arzı artışının reel etkileri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Para arzındaki artış, bireyin servetinin parçası olan hisse senedi fiyatlarını yükseltir; bu da serveti ve tüketimi artırır.
- B) Para arzındaki artış, banka mevduatlarını ve kredi miktarını artırır; bu da yatırımları pozitif etkiler.
- C) Geleneksel Keynesyen bakış açısına göre para arzındaki artış faizler yoluyla yatırımları etkiler.
- D) Esnek döviz kuru sistemlerinde, para arzındaki artışın reel faiz oranlarını düşürmesi sonucu yerel para birimi değer kazanır ve net ihracat artar.
- E) Para arzındaki artış, fiyat artışı beklentisi yaratır; bu beklentiler de Tobin'in q değerini ve yatırımları artırır.

32. Para politikasında hedeflenen bir parasal büyüklüğün kullanılması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Parasal büyüklüklerin ara hedef olarak kullanılması sonucunda enflasyon oranında bir hızlanma beklenebilir.
- B) Parasal büyüklüklerin ara hedef olarak kullanılması faiz oranlarında dalgalanmaya yol açar.
- C) Parasal büyüklüklerin ara hedef olarak kullanılabilmesinin ön koşulu, merkez bankasının faiz oranlarını faaliyet hedefi olarak seçmesidir.
- D) Parasal büyüklüklerin ara hedef olarak kullanılması bir zorunluluk olarak T.C. Merkez Bankası Kanunu'nda yer almaktadır.
- E) Parasal büyüklüklerin ara hedef olarak kullanılması, mali baskınlık ölçütünün yüksek değerde olmasını gerektirir.

33. Sıkı para politikası uygulaması sonucunda para arzı, faizler, toplam talep ve GSYİH nasıl değişir?

	Para arzı	Faizler	Toplam talep	GSYİH
A)	Artar	Düşer	Artar	Artar
B)	Artar	Artar	Düşer	Düşer
C)	Düşer	Artar	Düşer	Düşer
D)	Düşer	Düşer	Düşer	Artar
E)	Artar	Düşer	Artar	Düşer

34. Aşağıdakilerden hangisi enflasyon hedeflemesi yapılabilmesi için gerekli olan ön koşullardan biri değildir?

- A) Merkez bankasının bağımsızlığı
- B) Diğer parasal değişkenlere ilişkin bir taahhüdün olmaması
- C) Disiplin altına alınmış bir maliye politikası
- D) Güçlü bir finansal sistem
- E) Nominal gelir hedefi belirlenmesi

35. İki ülkenin döviz kurları aşırı veya eksik değerlenmiş değilse serbest ticaret iki ülke için aşağıdakilerden hangisine neden olur?

- A) Her iki ülkenin de mutlak üstünlüğe sahip oldukları sektörlerde uzmanlaşmasına
- B) Her iki ülkede de kaynakların ülkenin mutlak üstünlüğe sahip olduğu sektörlerle doğru yönelmesine
- C) İki ülke arasında uzmanlaşmanın gerçekleşmemesine
- D) Her iki ülkede de kaynakların ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu sektörlerle doğru yönelmesine
- E) Her iki ülkede de kaynakların ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olmadığı sektörlerle doğru yönelmesine

36. Bir ekonomide marjinal tüketim eğilimi (MPC) 0,6 ve marjinal ithalat eğilimi (MPM) 0,1 ise devlet harcamalarında 1000 TL'lik bir artış olduğunda gelir kaç TL artar?

- A) 1250
- B) 1550
- C) 2000
- D) 2250
- E) 2750

37. Aşağıdaki iktisatçılardan hangisi içsel büyüme modellerinin öncülerinden biridir?

- A) Robert M. Solow
- B) David Ricardo
- C) Evsey Domar
- D) Walt W. Rostow
- E) Paul M. Romer

38. Solow büyüme modelinde, toplam üretim fonksiyonu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Üretimde ölçeğe göre sabit getiri geçerlidir.
- B) Üretimde ölçeğe göre azalan getiri geçerlidir.
- C) Üretimde ölçeğe göre artan getiri geçerlidir.
- D) Üretim fonksiyonu kesiklidir.
- E) Üretim fonksiyonu kesin içbükeydir.

39. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk on yılında uyguladığı gelir politikalarından biri değildir?

- A) Aşarın kaldırılması
- B) Alkol, tütün, tuz gibi geniş kitlenin tükettiği malların satışının Devlet tekeline alınması
- C) Buhan vergisi konulması
- D) Demir yolu yapımının finansmanı için yol vergisi konulması
- E) İltizam sisteminin güçlendirilmesi

40. İhracata dayalı büyüme stratejisinin hakim olduğu 1980-1990 döneminde Türkiye'nin cari işlemleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Cari işlemler dengesi dönem boyunca fazla vermiştir.
- B) Cari işlemler dengesi bazı yıllar fazla vermekle birlikte 1988'den itibaren açık vermeye başlamıştır.
- C) Dış ticaret hacmi küçülmüştür.
- D) İhracatın ithalatı karşılama oranı dönem boyunca hızla düşmüştür.
- E) Toplam ithalat azalmıştır.

CEVAP ANAHTARI

- 1. D
- 2. B
- 3. D
- 4. C
- 5. E
- 6. D
- 7. B
- 8. C
- 9. A
- 10. D
- 11. E
- 12. C
- 13. B
- 14. A
- 15. E
- 16. A
- 17. C
- 18. E
- 19. A
- 20. C
- 21. A
- 22. B
- 23. A
- 24. B
- 25. D
- 26. B
- 27. C
- 28. D
- 29. A
- 30. E
- 31. D
- 32. B
- 33. C
- 34. E
- 35. D
- 36. C
- 37. E
- 38. A
- 39. E
- 40. B